

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Egyesült erővel.

Zombor, 1905 január 16.

Azok a szabadelvűpárti polgárok, akik Zomborban Baloghy Ernő dr. köré akartak csoportosulni, vállalkozásuktól elállottak s maga dr. Baloghy Ernő is kijelentette, hogy képviselőjelöltnek nem lép fel.

Ezen fordulatot — a Baloghy-frakció egyik vezéremberétől nyert értesítés szerint — az idézte elő, hogy a függetlenségi párt szervezkedett és Fernbach Péter személyében jelöltet állított. A Baloghy körül csoportosuló szabadelvűpárti polgárok pedig azt nem akarták és nem akarják, hogy a szabadelvűpárt zászlaja veszedelembbe kerüljön. A jelölést csak az esetre tervezték, ha függetlenségi jelölt nem lesz; miután azonban függetlenségi jelölt van, nem szabad a szabadelvűpártot két jelölt jelölésével gyöngíteni. Ez a Baloghy-frakció álláspontja s ezért ejtették el a jelölést. Ehhez a helyes felfogáshoz hozzájárult még az a körülmény is, hogy az országos szabadelvűpárt újólag nyilatkozott Drakulits jelöltsége mellett, a mi igen természetes; mert hiszen az országos szabadelvűpárt nem ejtheti el azt, akit egyszer már jelölt s akit erre a jelölésre érdemesnek vélt s aki arra érdemes is.

A zombori szabadelvűpárt kebelében keletkezőben volt ellentétek tehát ekként elsimultak. Hogy ez megtörtént, abban kétségtelenül első sorban nagy része van magának dr. Baloghy Ernőnek, aki hiveinek bizalmát rögtön elbáritotta magától, mihelyt azt látta, hogy a szabadelvűpártnak tömörülve egységesen kell harcba szállani, hogy a küzdelmet sikeresen megvívhasssa. Mi kifejeztük abbeli véleményünket, hogy nem hisszük Baloghy Ernő fellépését, tudván azt, hogy a függetlenségi párt állít jelöltet. A véleményünk igaznak bizonyult; Baloghy Ernő fényes tanubizonyosságot tett arról, hogy mint mindig, most is őszinte hive a szabadelvűpártnak. Mi ezt sohasem vontuk kétségbe, annyira nem, hogy a mult-kori számunkban is csak feltételesen

fejeztük ki a véleményünket, mert nem hittük, hogy Baloghy Ernő csakugyan meg fogja bontani a pártot. A mult-kori számunkban elmondottakat, mint feltételesen kifejezett általános igazságokat határozottan fentartjuk; de ez nem zárja ki azt, hogy Baloghy Ernőt és hiveit őszinte tisztelettel ne üdvözöljük akkor, amidőn elejét vették a pártszakadásnak.

És amikor ezek az ellentétek elsimultak, nincs más hátra, mint egyesült erővel szervezkedni és a közös célt, a szabadelvűpárt programjának győzelmét egyesült erővel kivívni.

A függetlenségi párt a legnagyobb vehemenciával indult neki a küzdelemnek. Elismerésre érdemes lelkesedéssel és buzgósággal dolgozik. Ezzel az erős munkával szemben a szabadelvűpártnak szintén teljes lelkesedéssel kell küzdeni. Elvek harcáról van most szó! Szentcsinálni akarjuk-e a kisebbség erőszakát, avagy megadjuk-e az elismerést annak a pártnak, amely az uralmával megteremtette a modern Magyarországot és az országot fokról-fokra viszi előbbre a nemzeti fejlődésben. Akarjuk-e, hogy a parlamenti anarchia továbbra is düljön és pusztítson, avagy akarjuk-e, hogy újra a békés és áldásos munka korszaka köszöntson be?

Az elvek ezen nagy harcában szálljunk magunkba! Lebegjen előttünk az ország érdeke, amelynek szolgálata az Isten tisztelete után a legszentebb kötelesség!

A helyzet nem veszedelmes. A szabadelvűpárt győzelme nem kétséges! Csak egyre van szükség: hassa át minden komoly hazafi lelkét ez a jelszó: egyesült erővel. Fogjanak össze Zombor város szabadelvűpárti polgárai és akkor majd meglátják, hogy a győzelmet senki sem ragadhatja ki a kezükből.

Választási mozgalmak.

I.

A vármegyében.

A harc mind jobban és jobban kialakul; a küzdelem élesebb és élesebb lesz. De azért a szabadelvűpárt kilá-

tásai nem rosszabbodnak, sőt ellenkezőleg, minél inkább kialakul a helyzet, annál világosabbá válik, hogy a nép zöme kitart a szabadelvűpárt zászlaja mellett s azt diadalra viszi.

Ez alkalommal is összevonjuk a hozzánk érkezett tudósításokat és így hű képből tájékoztatjuk a helyzetről a közönséget.

A bácsalmási kerület. Zsarkó függetlenségi jelölt nem lép föl, hanem helyette fellép Lázár Pál, budapesti műegyetemi tanár szintén függetlenségi programmal. Tehát vele küzd meg Latinovits Géza szabadelvűpárti jelölt a győzelem biztos reményével.

Az apatini kerület. Gróf Vigyázó Ferenc, az ellenzék jelöltje tegnap kezdte meg körutját. Barabás Béla kíséretében volt Bezdánban és Monostorszegen. Holnap folytatja körutját. Harc lesz, de Matkovitsnak eddig szilárd a helyzete. Tegnapelőtt tartotta meg Apatinban programbeszédét nagy lelkesedés mellett óriási közönség előtt.

A bácsóvárosi kerület. Gromon Dezső ellenjelöltje Popovits Bozsidar nemzetiségi jelölt. A nemzetiségi jelölt felléptetése Gromon Dezső biztos kilátásait abszolúte nem zavarja.

A hódásági kerület. Ertl János szabadelvűpárti jelölt megkezdte a körutját. Mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják. Ellenjelöltje nincs.

A magyarkanizsai kerület. Lovász Márton függetlenségi jelölt állandóan ott van a kerületben s folytonosan érintkezik a választókkal. Így igyekszik ellensúlyozni Buday Pál kilátásait. A helyzet szignaturája ma ez: kemény harc lesz, amely igen könnyen a szabadelvűpárt győzelmével végződhetik. Csak attól függ — a mint már jeleztük — hogy az emberek miként működnek, mennyire tartanak össze és lelkesedve fáradnak-e? — Állítólag dr. Ludaics Vitomir nemzetiségi programmal szintén fellép. Ő azonban nem tekinthető komoly jelöltnek.

A kerényi kerület. Fernbach Károly függetlenségi jelölt pártja erősen szervezkedik. Van tényleg meglehetősen füg-

ÖSSZE

korona f.

400,000
 506,475 20
 200,000
 58,764 94

923,824 65

192,762 65
 19,276 27
 113,903 95
 3,932 20

20,000
 16,569 66

189,339 23
 2,644,848 75

getlenségi párt, de az nem válhatik oly erőssé, hogy Piukovich József népszerűségével szemben diadalt arathasson. A szabadelvűpárt lelkesen összetart és győzni fog! Szociálista jelölt is fellépett.

A kölpényi kerület. Mihájlovits Kornél szabadelvűpárti jelölt ellen fellépett Hadzsa nemzetiségi jelölt. A küzdelem — mint megirtuk — igen hevesnek ígérkezik, de a szabadelvűpárt, dacára a nemzetiségi izgatók terrorizmusának, a győzelem reményével indult a hareba.

Az óbecsei kerület. Radovánovits Györgynek, a szabadelvűpárt jelöltjének még mindig nincs más ellenjelöltje, mint nemzetiségi. A szabadelvűpárt kilátásai teljes reményt nyújtanak a győzelemre.

A regőcei kerület. Piukovits Elemér szabadelvűpárti jelölt folytatja körutját. Mindenütt lelkesedéssel fogadják. Balla Emil néppárti jelölt nem képes a kerületet a szabadelvűpárttól elhódítani.

A verbázi kerület. Fernbach Péter tényleg fel akart lépni; látva azonban azt a páratlan lelkesedést, amelylyel báró Vojnits István személye körül csoportosulnak, nem lépett fel. Báró Vojnitsnak ellenjelöltje nincs, mert a szociálista ellenjelöltje komolyan számba nem vehető.

A titeli kerület. Miloszávlyevits szabadelvűpárti nemzetiségi ellenjelölttel küzd. Miloszávlyevits győzelme biztos.

Zenta város. Vasárnap tartotta meg Kovács Pál szabadelvűpárti jelölt a programbeszédét. Óriási lelkesedéssel nagy sokaság hallgatta. Erős a remény, hogy a szabadelvűpárt Bartha Miklóst leveri.

II.

Zomborban.

Vasárnap délelőtt a zombori füg-

getlenségi párt a „Vadászkürt“ nagytermében jelölő gyűlést tartott. A gyűlésen szép számban volt a közönség jelen. Egyhangulag jelölték Fernbach Péter nagybirtokost, aki a jelöltséget elfogadta és nyomban megtartotta programbeszédét.

Ma aztán már a függetlenségi párt teljes akcióba lépett. Hosszu kocsisorban vonultak ki a szállásokra.

Természetesen a szabadelvűpárt már egy hete működik. Most már nincs a pártban ellentét s így a biztos győzelem annál imponásabb lesz. A küzdelem erős, de azért a helyzet tiszta és világos: a szabadelvűpárt fényes győzelmet arat.

Tómits Jásó nemzetiségi jelöltnek és a szociálista jelöltnek kevés hive van.

*

Határozat a választás megejtésére Zomborban. Zombor sz. kir. város központi választmánya részéről közhírré tételik, hogy a központi választmány által a választás napja f. évi január hó 26-ára csütörtöki napra tűzött ki, mely napon a választás reggel 8 órakor veendi kezdetét. A választás megejtése két szavazatszedő küldöttség előtt történik s a választás elnökéül, valamint az egyik szavazatszedő küldöttség elnökéül Városhy Károly, jegyzőül Latinovits Szaniszló, a másik szavazatszedő küldöttség elnökéül Gyurisits György, jegyzőül Veszelinovits Milorád, helyettes elnökökül Karakásevits Milivoj és Veszeloovszky Péter, helyettes jegyzőkül pedig Spanyol József és Radisits Lázár lettek megválasztva. A kerületek beosztása és a szavazás sorrendje a következőképp állapított meg: első szavazatszedő küldöttség szavazási helye a városháza nagyterme, az első szavazat-

szedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje: 1. Belváros, 2. Szelencse, 3. Bánát; másik szavazatszedő küldöttség szavazási helye a városházán levő anyakönyvvezetői helyiség, a másik szavazatszedő küldöttséghez beosztott városrészek és azok szavazási sorrendje: 1. Felsőváros, 2. Cservenka.

H i r e k.

A mi ügyünk. Amikor arról volt szó, hogy Baloghy Ernő, lapunknak 15 éven át volt felelős szerkesztője szabadelvűpárti programmal Zomborban képviselőjelöltnek lép, mi kötelességszerűleg tárgyilagosan elmondottuk nézeteinket, mérlegelve főleg a speciális zombori viszonyokat. Egyik helybeli lap jónak látta ebből az alkalomból lapunkat megtámadni és Baloghy Ernő urat velünk szemben quasi védelmébe venni.

A közönség tájékoztatása végett kijelentjük, hogy köztünk és dr. Baloghy Ernő ur között a legesekélyebb ok sincs az ellenségeskedésre. Mi csak tárgyilagosan az álláspontunkat fejtettük ki, anélkül, hogy Baloghy Ernő urat támadni vagy bántani lett volna szándékunkban. Tisztán és kizárólag politikai véleményünket mondottuk el, ami egyébként legkevésbé sem zavarta meg bennünk a Baloghy ur személye iránt érzett nagybecsülésünket és tiszteletünket.

Bizonyára érzi ezt maga Baloghy Ernő ur is, amiért meg fogja engedni, ha az ő nevében is kijelentjük, hogy velünk szemben nem szorult reá semmiféle védelemre. Ez tisztán a mi ügyünk, amit a 15 évi együttműködés után el is tudunk intézni mások hozzászólása nélkül.

Thurszky Jenő temetése. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Thurszky Jenőt városunk elhunyt rendőrfőkapitányát. A temetés pénteken délután ment végbe, óriási közönség részvételével. A gyászház környéke már a kora délutáni órákban megtelt közönséggel, mely a temetésre vára-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.**Az estharang szol.**

Midőn az estharang lágyan megkondul
S gyenge homály lepi az ablakot;
Kivetkőzödöm gondbul, fájdalombul,
Mit a nap talán vállamra rakott.
Szent áhitat ömlik el a vidéken,
Kis madarak fészüküket rendezik.
Oh örök Isten közelléted érzem!
Imádkozni most olyan jól esik.

Mig fent a nap, rajtunk a munka terhe,
Agyunk gond örli, izzad homlokunk.
Ember gazsága, az élet keserve
Mind tenyegget; rettegni van okunk.
De este lelkünk összetonja szárnyát,
Mint a selyembogar a szálait,
Mint ha valahoi szent angyalok várnák,
Imádkozik s égbe viszi a hit.

Csengő harangszó száll át a homályon,
A pásztor is kalaplevéve áll,
Zsolozsmát sug a szellő is a tájon,
Minden bokor enyhet, nyugtot kínál.
Arany szenderrel már közelg az álom.
A természet éberségéből veszt,
De mielőtt pilláimat lezárom,
Imádkozni most olyan jól esik.

A kis fiam már Morpheus ölében.
De még egy perere visszaesökölöm.

Kezezkéit összekulesolva szépen,
Imádkozásra van most alkalom.
Mig oreát fényes sugár beragyogja,
Ajkaírói a szókat úgy lesem
„Add, veszély nélkül aludjam“ — susogja
S az estharangszó elhal esendesen . . .

Forgács Endre.

A tábortan.

. . . Oh hányszor nem jutott eszembe
A tábor csendes éjjelén . . .

Ahogy az apró, ákácerdőkkel borított
hegyek mögül kibúvik a nyári nap legelső
sugára, mi már utra készen állunk a tisztá-
són, a barakk előtt. Néma esőnd. Szinte hal-
latszík a friss hajnali szellő susogása, amint
lopva, csendbe surran keresztül az ákácok
lombjain, fogócskát játszva a szelid napsu-
gárral, aki hosszú útján mosolyogva, incesel-
kedve esökolja le fűszárlól, falevélről a bána-
tos könyesepeket, a harmatot. Néha-néha
felrebben a lombok közül egy-egy madárka,
szárnya érintésétől lassan, ringatózva hull
alá az elnyitott ákácvirág. Kemény parancsszó
szakítja meg a csendet, aztán nehéz, kopogó
léptekkel megindul az ezred.

Megyünk. Keskeny, keményre száradt

erdei uton hatalmas oszlopban megyünk előre
A zöld fűben gyíkok futkároznak, csakhamar
madárdaltól lesz hangos a táj és ahogy fel-
jebb száll a nap és erősebben tűznek sugarai,
a virágdiszt öltött erdő fehérsége valami
vakító fényességbe olvad át. Olyan az az erdő,
mint egy bájos, édes leányszoba, hol fehér-
virágos zöldre festettek a falak, puha zöld
szőnyeg borítja a padlót, óriás csillár szórja
a fényt, virágerdő ontja az illatot. És lépteink
szabályos kopogása mintha egy hatalmas óra
ketyegése volna.

. . . Perc perere mulik, óra órára. Még
mindig megyünk. Elmaradoznak az erdők,
elmaradoznak a dombok s mi megyünk,
megyünk. Torkunkra száll a forró por, hogy
fuldoklunk belé, homlokunkról csurog a földre
a verejték, arcunk lázban ég és vadul zihál
a tüdők, agyunk felmondja a szolgálatot:
miként a naptól már-már kórová perzselt
virág elhaló sejtjeinek ösztönével eped egy
harmatesöppért, azonképen megkínzott, már-
már az örülettel küzdő agyunknak minden
tevékenysége összpontosul az ösztönszerű
vagyban, egy tenyérműi árnyék, egy ital meg-
váltó víz után. S amint a hőmpölygő tömeggel

kozott. Röviddel 1/3 előtt a rendőrség díszbe öltözött legénysége érkezett meg. A lovas és gyalogos rendőrök Martinovits György felügyelő vezénylete alatt a gyászház előtt foglaltak állást. Egy részük pedig a kapuboltozat alatt állott fel díszőrségként. Kivonultak azonkívül úgy a vármegyei, mint pedig a városi huszárok, akik a koporsó mellett haladtak. Röviddel 3 óra előtt érkeztek: Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Hauke Imre polgármester, a vármegyei tisztikar teljes számmal, a városi tanács, a törvényhatósági bizottság tagjai, a városi tisztviselői kar, a rendőrség tisztikara, gyászlobogó alatt az ipartestület Frey Imre ipartestületi elnök vezetése alatt, a tűzoltóság küldöttsége Czeder János parancsnok vezetése alatt, a felső kereskedelmi iskola tanári kara, a m. kir. honvédség és a cs. és kir. közös hadsereg tisztikarának küldöttsége Dicht Adolf alezredes, állomásparancsnok vezetése alatt, azonkívül számos testület küldöttsége. A gyászszertartás 3 órakor kezdődött. Fejér Gyula apátplébános teljes gyászornátusban a helybéli papság segédletével a koporsót beszentelte, mire a díszruhás rendőrök a gyászkocsira emelték. Erre megindult a gyászmenet. Elül egy szakasz lovasrendőr, majd a koszorú kocsik megrakva nagy halmazzal koszorúval, a temetkezési egyesület fullajtárjai s ezek után a halovás gyászkocsi. Közvetlen a koesi után haladtak a család tagjai s utánuk a hivatalos küldöttségek. A meghaldogultat a róm. kath. kistemetőbe vitték, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. A gyászoló közönség nagyrésze a temetőig kísérte a halottat, ahol újból beszentelés után a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

Hálafelirat Gromon Dezső-höz. Gromon Dezső honvéd. államtitkár, Vajszka község szülötte, - Vajszka és Bogyán községeknek I—II életmagyságu olajfesztesü areképet ajándékozta. A két község képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésében az ajándékozott képeket hálás köszönettel fogadta, és egyhangulag elhatározta azoknak ünnepélyes leleplezését és a község háza legdiszesebb helyén való kifüggesztését. Egyben Hiel Lipót körjegyző indítványára, az általa szerkesztett és a két község összes képviselői által aláírt hálafeliratot intéztek Gromon Dezső-höz.

Uj tolmács. Az újvidéki törvényszék Tillinger Sándor nyug. járásbíró a palánkai járásbírósság mellé horvát tolmácsosá nevezte ki.

Ex-lex. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság körrendeletben tudatta a megye törvényhatóságait, hogy az összes adóhátralékok behajtását a további intézkedésig hagyja függőben.

Elhalasztott felolvasás. Cséser Gyula városi kertésznek f. hó 15-ére hirdetett gazdasági előadása — közbejött akadályok miatt — február hó elejére halasztatott el.

Schweidel-estély. Mint már jeleztük, a helybéli magyar nőegyletek folyó évi február hó 18-án a Vadászkiért összes béli helyiségeiben nagyobb szabású táncmulatsággal egybekötött közvacsorát rendeznek, melynek tiszta jövedelme a május hó 18-án megtartandó Schweidel-szobor-leleplezési ünnepély költségeinek a fedezésére fog szolgálni. E fényes estélyre, amely az előjelek után ítélve, az idei farsang legvonzóbb és legsikerültebb mulatsága lesz, már nagyban folynak az előkészületek. A körülbelül 60 tagból álló nagy nőbizottság e hó 11-én az Elefánt szállóban értekezletet tartott, amelyen igen fontos határozatokat hoztak. A leánybizottság összeállítása most van folyamatban. Az alakuló értekezlet e hó 18-án lesz a város háza tanácstermében. A nőbizottság az érdeklődő honleányokat ezuton is felkéri, hogy ezen az ülésen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

A folyó évi utépitések ügye rohamosan halad előre. Az államépítészeti hivatal mérnökei a folyó évre előirányzott összes külső felvételeket befejezték és most már a legutóljára maradt szakaszok tervezésével foglalkoznak. E tervek is a legközelebbi napokban felterjeszhetők lesznek a minisztériumhoz és ezzel az összes folyó évre esedékes tervezési munkák befejezést nyertek. Legelőrehaladottabb stádiumban a szenttamás-óbecei utszakasz ügye van. Ugyanis e szakasz közigazgatási bejárása még két hónappal ezelőtt megtartatott és az építésre az engedélyt a kereskedelemügyi miniszter képviselője a helyszínen megadta. Azóta ez a kérdés folytonosan tanulmányozás alatt állott, melynek eredménye gyanánt közölhető, hogy az utszakasz földmunkái házilag kezelésben fognak készülni. Ezen üdvös intézkedésnek feltétlenül nagy horderejű előnyei vannak szemben a vállalati munkával, bár a munka vezetésével megbízott mérnöknek főleg, de az államépítészeti és alispáni hivataloknak is tetemesen több munkát ad. De ami szociális szempontból a földolog, az abban van, hogy a munkás az ő eléggé súlyos munkájáért ily módon több keresethez jut. Hisz elszomorító, hogy a nagy konkurrencia és a nyomor miatt, mely hallatlan olcsó árakért képesek a vállalkozók kubikosokat szerződtetni, mely áldatlan állapot persze nekik felette kedvező, mert az előirányzott egységárakkal szemben az ilyen nem egészséges verseny folytán oly alacsony egységárakkal képesek dolgoztatni, hogy nyereségük még az

ő képzeletüket is felülmulja. A házilag munka mellett abnormisan kicsiny egységárak nem fordulnak elő, mert sem az államnak, sem a törvényhatóságnak nem érdeke, hogy ezekkel a kezüik munkája után élő emberekkel kötendő szerződéseknél az egységárakat mesterségesen lenyomja. És gyakorlati tapasztalat, hogy annak dacára, hogy a munkás így nagyobb keresethez jut, a munka a végeredményében olcsóbb, mintha vállalat útján teljesített volna. Ez tehát oly indok, mely a házilag munka elhatározásánál feltétlenül figyelembe vétetett, de azt is meg kell hagyni, hogy a mi vármegyénk utainak kiépítésénél fennálló sajátos viszonyok folytán, mely szerint egyszerre harminc helyen is fog a munka megindíthatni, ez mindenütt majdnem kivétel nélkül lesz.

Közgyűlési meghívó. A zombori I. önségélyző szövetkezet folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívhatnak. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A közgyűlési elnök választása. 2. Igazgatósági jelentés a múlt forgalmi évről. 3. Számadások megvizsgálása, forgalmi kimutatása és jóváhagyása. 4. Igazgató, aligazgató, igazgatósági tagok és felügyelő bizottság felmentése. 5. A XX. ciklus törzslétszámának mikénti kifizetése és a nyereség felosztása. 6. A XXV. ciklus megalakítása. 7. Aligazgató választása; illetve az igazgatóság e tekintetben tett intézkedésének jóváhagyása, kilépett és elhalálozott igazgatósági tagok és felügyelő bizottság választása (alapsz. 42. §.). 8. A felszerelések megbeszélésére kiküldendő ötös bizottság választása. 9. Kaich József tartozásának a tartalékalapból leendő megtérítése. 10. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, mivel a később érkezők figyelembe véve nem lesznek. Az 1. és 5. alatti ponthoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, míg a 7., 8., 9. és 10. pontban foglaltakhoz az új ciklus tagjai befolyhatnak. Egyben az igazgatóság közhírré teszi, hogy a XX. ciklus 1904. évi december hó 31-én feloszlott és annak kifizetése már folyamatban van. Ennélfogva a keresk. t. 249. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felhívhatnak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusokból bármilyen igényei vannak, követeléseiket 1905. évi december hó 31-éig érvényesítsék, mert annak elmulasztása esetén mindenemű igényeik az alapszabályok 29. §-a értelmében elévülnek. A mérleg-kimutás az egyes helyiségekben megtekinthető. Zomborban, 1905. évi január hó 15-én. Bittermann Nándor s. k., igazgató. Jankovits Dusan s. k., jegyző.

már-már öntudatlanul vánszorgunk tovább, egyre tovább, valami rejtélyes, kínos érzés szorítja össze szívünket, mely egyre szilajabban, rémesebben dobogja: még egy lépés s aztán megkínzott testünk élettelen hever az út porában.

... Káprázat játszik szemünkkel: a messze síkon, a forró por felett délibáb libeg. Fehéren esillámlanak a nagy folyam hullámai, szinte hallani lehet a habok esobogását. Rendbe sorakoznak egymás mellett a fehér házak, előttük akácfasor, tele, tele fehér virággal. Az akácok alatt padok vannak, azok is fehérek. Talán a szép, ártatlan, fehér gyermekkor meséinek tündérszigete ez? ... Az egyik padon, mintha hófehér márványba volna faragva, hidegen, mozdulatlanul ül ő, Elmult idők visszamaradt fénye, gyermekszerelemnek, legszebb szerelemnek bánatos tündére. Az ideál, akinek képe rezgésbe hozza a szív hurjait, bánatos, siró dallamokat esal ki belőlük, játszó napsugárról, vidám madárdalról, fakadó virágrügyről, első szerelemről ... A gyöngyöző verejtékben észrevétlen vegyül el egy könnyesepp s meggyünk tovább, tovább ...

És az a kép nem mozog helyéből. Mintha festő rögzítette volna esetjével falra feszített vászonra napsugár fényét, akácvirág illatát, meg annak a szobornak néma bánatát. Fény, illat, némaság valami varázslatos párává vegyül össze s én szívom, szívom lelkembe ezt a bűbajos semmiséget, mint a keleti országok fia az álmothozó itallal Nirvám gyönyöreit.

Egyszerre valami zsidódság járja át tagjaimat, a fejem szédül, forog köröttem a világ. Egy fa alá fektetnek: mely álomba merülök. És álmodom ...

Tavaszi alkonyat. Ő ott ül a padon, az akácok alatt. Bánatos kék szemével belébámul a leszálló napba, kék fényben játszó hajától még fehérebbnek látszik alabástrom arca: szótalan, némán hallgatja szómat. S én beszélek ... Ajakamról folyik a szó: az első, az utolsó vallomás. Beszélek messze jövőről, jövő boldogságról. Fehérfalu, nádfelű házról, hová nem talál a hír, a dicsőség s a vagyon, csak egy: a szerelem. Amelynek lakóin nem fog a világi hiúság, akik egymásnak élnek, egymással halnak el. Akik szeretik egymást, mind a sirig. Ugy-e, ugy-e

ugy leszen? S a fehér arcon könnyű pir fut át s a szótlan ajakról elröppen az üdvöt adó szó: igen ...

Hosszu vándorútról ahogy hazajöttem, már ős volt. Szomoru ős: hulló levéllel, költöző madárral, bágyadt napsugárral bánatos ős. Ott találkoztunk az akácfasorban. Olyan szomoru találkozás volt. Az őszi szél sirva vette szárnyára a sárga leveleket s az én lelkem is sirt. Síratta az elhervadt, elszállott, soha vissza nem térő szerelmet ...

Mikor alétságból felébredtem, két katona hevert mellettem. Az egyik pipázott: agyagpipájából hatalmas füstkarikákat fujt az illatos levegőbe s egykedvűen bámulta, mint foszlik széjjel semmivé a füst: a másik, talán mert elfogyott a dohányja, egyéb szórakozás után nézett. Valami szomoru nótát kezdett épen dudolni, az ezredünk nótáját. Azt énekeltek a legények akkor is, mikor kiértünk az erdőből. A nap épen leszállott a hegyek mögé s az esti szürkéségben, az esti esőben gyöngye szellő szárnyán bejárta a völgyet a dal: Most van a nap lemenőbe ...

Dér Antal.

Értesítés. A zombori katolikus legényegyesület folyó hó 21-ére hirdetett tarka színpadja technikai akadályok miatt folyó hó 22-ére lett elhalasztva. Az előadást táncmulatság követi az Elefánt szállóban.

Véres verekedés. Pénteken az esti órákban ismét véres verekedés volt a Pokol korezmában. Egypár kortes „dolgozott” ott a jó ügy érdekében s kapacitálni igyekezett boldog boldogtalant a jelöltje érdekében. Természetesen ott, ahol kormánypárti kortes volt, ott akadt hamarjában ellenzéki is. Így hát hamarosan megindult a vitaközös, eleintén egész parlament mederben, csakhamar azonban a vitaközösből esinos verekedés támadt. A két fél nem elégedett meg politikai argumentumokkal, hanem szidalmazni, sőt utóbb ütlegelni kezdte egymást. Ezt már a korezmáros sem tűrhette el szó nélkül, hanem beleegyezve a vitába hamarosan kidobta az egyik hetvenkedőt. Ez volt a kezdet a verekedésnek. A kidobott társai nekiestek a korezmárosnak, viszont a másik fél emberei védelmére keltek. Repülni kezdtek a poharak s csakhamar megvillant a bicska is. A jelenvolt asszony nép éktelen sivalkodásai között egy paraszt már a földre került megszúrva s többen vérző fejjel támolyogtak fel a lépésön s odakünn rendőrért kiáltoztak. De rendőr sehol sem volt a tájon. A korezmában uralgó éktelen zajra összeverődött az utca közönsége is s megbotránkozva figyelte a benn folyó dolgokat. Véletlenül arra ment szerkesztőségünknek egyik tagja is, aki látva a helyzetet, betelefonált a rendőrségre, mire csakhamar meg is jelent két rendőr és hamarosan véget vetett a verekedésnek. A főmátdorokat bekisérték, a sebesülteket, kiknek sérülései azonban nem voltak életveszélyesek, a kórházba utasították. A verekedésnek a rendőrség előtt lesz a folytatása.

Felülfizetések. Az „Iparoskör” vizkereszt előestéjén egy, a reggeli órákban véget ért és minden tekintetben jól sikerült táncmulatságot rendezett házalapja javára, mely alkalommal felülfizettek: Zsulyevits Ernő, Hertl Károly, Rell Lajos 2—2 kor., Dörfler Károly, Dörfler Gyula, Ehrlich József, Koch János, Klinovszki Sándor, Méré Ignác, Müller József, Varga Nándor, Vértesi Károly 1—1 kor., Resch József, Zsuffa György 50—50 fillér.

A közönség érdekében a helybeli postafőnökség a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Több külföldi állam postája a címoldalon írásbeli közleménynek szánt helylyel ellátott képes levelezőlapok forgalomba hozatalát megengedte. Az ilyfajta képes levelezőlapok címoldala egy merőleges vonal által két egyenlő részre van osztva, melyek közül a baloldali részt a feladó írásbeli közleményekre felhasználhatja; a jobboldali rész pedig a címadatok, frankójegyek és egyéb a postai kezelésre vonatkozó megjegyzések alkalmazására szolgál. Ilyfajta levelezőlapok, ha a külföldről érkeznek, a közönség zaklatásának kikerülése végett akadálytalanul kézbesíttetni fognak. Ilyenek feladásától ellenben a közönség egyelőre a saját érdekében tartózkodjék, mert az ilyfajta levelezőlapok használata sem a belföldön, sem a külföld egyes országaiban általánosságban még megengedve nincsen s így a közönség kiteszi magát annak, hogy az ilyen képes levelezőlapokat megportózzák.

Az apatin—zombori vasutról.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta Apatin képviselőtestületének hozott határozatát, mely szerint a dr. Rakovszky Géának engedélyezett és általa tervezett apatin—zombori vasut megépítéséhez 120.000 koronát törzsrészevények ellenében biztosított; ugyanazk jóváhagyta a határozatokat a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök is, t. i. úgy a községieket, mint a vármegyei törvényhatósági bizottságéit. Ezzel ismét egy lépéssel előbbre haladt e vasut ügye és valóban Zombor város vitális érdeke, hogy az olesó és rentabilis motoros vasut terve megvalósíttassék.

Tanügyi hír. A kecskeméti ev. ref. jogakadémián a beiratkozások a nyári félévre január 7-én kezdődtek és bezárólag január 22-ig tartanak. Utólagos beiratkozásért a jog-

akadémia igazgató-tanácsához kell folyamodni, amelynek elnöksége nyomós okból február 18-ig adhat az utólagos felvételre engedélyt. A főiskola tápintézetében kedvezményes felvételért a jogakadémia igazgatóságához január 22 ig lehet folyamodni. Tápintézeti díj havonként, kedvezmény nélkül, 20 korona. Félévi tandíj 30 korona.

Az 1848—49-es honvédeknek és özvegyeinek nyugdíja. A pénzügyminiszter 111316/1904. számú rendeletével nagyon üdvös újítást léptetett életbe. Az 1848—49-es honvédek és özvegyeik nyugdíjleltményeiket eddig személyesen tartoztak fölvenni a m. kir. állami pénztárból, illetve az adóhivatalnál. A szóban forgó rendelet azt a könnyebbséget nyújtja a jogosultaknak, hogy ezentul nem kell a pénztárakhoz fáradniok, hanem illetményeiket életbenléti-záradékkal ellátott nyugták előzetes beküldése után minden hó 1-én a megfelelő községi körjegyzőségektől kapják meg. A nyugdíjakra vonatkozó mindennemű levelezés, pénzküldemény stb. portómentességet élvez. Az új rendelet már 1905. január 1-én hatályba lépett.

Rablógyilkosság Kovilon. Hajmeresztő kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosság történt a napokban a esajkás kerületben levő Kovil község határában. Ugyanis néhány kovili ember hajtott kocsin hazafelé Titelből, ahová gabonát szállítottak. Mikor az országoton elhaladtak, egy helyen az első kocsi előtt levő lovak megijedtek valamitől s csak nagynehezen tudták megállítani. Az emberek utánanéztek, mi idézte elő a lovak ijedését s legnagyobb rémületükre egy uri ruhába öltözött véres holttestet találtak ott, melyen több késszurás volt látható, nyaka pedig majdnem teljesen ketté volt vágva. Az esetről azonnal értesítették a hatóságot és a esendőrséget, mely a helyszínen megjelenvén, megállapította, hogy az illető rablógyilkosságnak esett áldozatul. A holttest zsebei teljesen ki voltak forgatva s távolabb összetépett papirdarabokat találtak. A esendőrök összeszedték ezeket a papirdarabokat s ezekből megállapították, hogy az illető Reich Mórnak hívták, aki egy vidéki szalámigyárnak volt ügynöke. Amint a nyomozás megállapította. Reich sertések vásárlása végett utazott a esajkás kerületbe s a gyilkosság előtt való nap Titelben volt, ahol szintén több sertést vásárolt. Titelben két vidéki ember szólította meg Reichot, kinek azt az ajánlatot tették, hogy ok Kovilon ismernek egy embert, akinek harminc darab félhizott sertése van s ezeket olesó pénzen meg lehet kapni. Reich ezen emberekkel utazott el Titelből. A további nyomozás során megállapították azt is, hogy ez a két ember Szentiván községből való és ezeknek a kocsiján hajtott el Reich Kovil felé. Kiderítették, hogy Reich nem volt Kovilban és ott nincs is olyan ember, akinél eladó hizott sertések volnának. Bizonyos tehát, hogy a rablógyilkosságot az a két ember követte el, akik Reichot sertésvétel ürügye alatt elesalták Titelből és az országoton meggyilkolták és kirabolták. A esendőrség most mindenfelé keresi ezt a két embert, de eddig még nem sikerült nyomukra akadni. Az elrabolt pénz mennyiségét sem tudták eddig még megállapítani.

A kijátszott hitelezők. A szabdkai rendőrség tegnapelőtt letartóztatta Rill Ferenc kereskedőt, akinek Szabadkán a bajai temető környékén szatocsüzlete volt. A letartóztatott kereskedőt az uverbázi műmalom és Klein Géza helybeli nagykereskedő jelentették fel hitelezői csalás miatt. Előbbi cégnek 1000 koronával, utóbbinak 300 koronával tartozik. Összes áru tartozása 5000 koronánál többet tesz ki és a leltározás alkalmával mindössze 84 korona 94 fillér értékű árut találtak üzletében. A beszerzett árucikkeket részben eladta, részben elrejtette. A rendőrség a nyomozást tovább folytatja.

Összeégett a forró vízben. Véletlen szerencsétlenség áldozata lett Crnkovics Alojzia 15 hónapos szabadkai kis leány. Karácsony másnapján édes anyja meg akarta fürösztetni és addig, míg a fürdőt elkészítette, egy székhez állította. Egy lépésnyire a gyermektől helyezte el a teknőt,

amelybe forró vizet öntött. Amint az anya egy pillanatra a szoba másik részébe sietett, a fürdőhöz szokott kis leány odahajolt a teknőhöz és mire anyja észrevette, már belebukott a forró vízbe, amely gyenge testét teljesen összeégette. A szerencsétlen leányka a napokban halálos sebeiben kisenvedett.

Művészet — Irodalom.

Nagyérdékű zenei előadás a Lyceumban. A zombori szabad lyceum-egyesületnek sikerült a Kemény Rezső, Szeremi Gusztáv, Sabathiel Rezső és Schiffer Adolf urakból álló híres vonós négyes társaságot egy előadásra megnyerni. Ez a kvartette társaság a budapesti zeneidényben méltó feltűnést keltett már első föllépésével és azóta válogatott műsorával, gyönyörű összjátékával a régi híres Bürger-féle kvartette mellett, sok művészi élvezetet nyújtott a zenekedvelő közönségnek. A társaság január 22-én reggel érkezik Zomborba és az előadás délután 4 órakor lesz a városháza dísztermében. Már előre is fölhívjuk a közönség figyelmét erre az igen érdekes előadásra.

Szezon vége. Az énekesek közül az elismerés elsősorban is Hunfit illeti meg, aki ámbátor csak ritkán mutatkozott a közönség előtt, szép tenorjával magasabb rendű művelzetet szerzett hallgatóinak. És csak igazat mondunk, ha azt állítjuk, hogy ritka az a vidéki színpad, amely oly szép hangu tenoristával dicsekedhetnék, mint aminő Hunfi volt itt. Kiss Pista mint baritonista szép hanganyaggal rendelkezik, de az idő már megnyírálta kissé annak szárnyalását. Eltekintve attól, hogy olykor-olykor rekedt volt, az általa gyakrabban játszott szerepekben feltétlen megállotta helyét, mint nagyobb kvalitású énekes. Játéka ugyan nem haladt sok esetben párhuzamosan énekével, de hát az énekesnél ez könnyen megboesajtható hiba. Aki nek valóban szép, de még iskolázatlan hangja van s kár, hogy nagyobb figyelmet nem fordítottak reá, az Gózon, akit a rendező nagyon sokszor állított be oly szerepekbe, melyek határozottan nem voltak neki valók. Fialat, úgy mondhatni gyerekember még, akinek csakis az operette keretében van meg a helye s jót tesz vele a direktor, ha mentől többet énekellet vele. Mert ami a nők között Kormos Ilonka a bájos primadonnakadét volt, olyan tehetséges kadét Gózon a férfiak között. Hatvani Edét szintén az operett személyzet közé számítjuk, mert ámbátor ezt a jeles tehetségű színész embert majdnem minden darabba beállították, ugylátszik, hogy a kedvence szerepei mégis az operettekben voltak. Hatvani nagyon jó színész volt, akinek mindenkor szívesen tapsolt a közönség. Komikus hiányában Polgár Károly igazgató úgy az operettekben, mint pedig a drámai darabokban majdnem naponta játszott. Régi, neves színész ő, akinek sokoldalúsága szinte bámulatos. Telve tüzzel, lelkesedéssel hivatása iránt, képes volt három ember helyett is dolgozni s ezért nagyon is megbocsajtható, ha olykor-olykor alakításai nem is voltak olyanok, mint aminőknek óhajtottuk volna. Feltétlen el kell azonban ismernünk azt, hogy mint bonvivant színész mindenkor kitűnő volt. S ha jövőre csakis e zsánerben fog működni, úgy a legszebb reményekkel nézhetünk működése elé. Ennyit Polgárról, mint színészről. Mint igazgatóról irni róla, talán felesleges is, mert hiszen a közönség saját szemével tapasztalhatta, hogy mire képes ő. Nem volt talán még oly ambiciózus igazgatónk mint ő, aki nemcsak a színpadon tudott a közönség igényeinek eleget tenni, de a társadalmi életben is. Első sorban az ő érdeme, hogy a

színészetet a társadalmi életben is elismertette érdemes tényezőnek s a társulat külső életében soha a legkisebb rendellenességet sem tűrte meg. Meg is jutalmazta őt ezért a közönség azzal, hogy mindvégig a legnagyobb jóindulattal támogatta.

Áttérve már most a drámai személyzetre, szem előtt kell tartanunk azt, amit e cikk bevezető részében mondtunk. Kiváló erők — egyet-kettőt kivéve — nem voltak, de azok, akik e szakmában működtek, a legfőbb lelkiismerettel mondhatjuk, hogy megtették kötelességüket. A drámai személyzet közül első sorban is Sik Rezsőt kell nagyon megdicsérnünk, mint a társulat mondhatni legszorgalmasabb tagját. Hogy mennyit játszott ez a fiatal ember, az szinte csodálatos. Alig volt két-három este, hogy ő is pihenésre gondolhatott; mert majdnem minden darabban adtak neki munkát. Különben ő meg is érdemelte ezt, mert jeles tehetségével minden szerepét a legélvezetesebb módon játszotta el. Kollégái közül Szatmáry, Derék, Virányi, Kotsis érdemelték ki hozzá hasonlóan a dícséretet. Különösen Derék, aki mint kiválóan ügyes rendező vitta ki az elismerés pálmáját. Borsódy kissé darabos volt még, de idővel még jó színész válhatik belőle. A nők közül mint drámai hősnőt és vígjáték primadomát Györy Matildot tanultuk megismerni.

A multak tapasztalatai nem engedik meg, hogy Györy Matild szereplését teljes dícsérettel illessük. Nálunk eddig sok éven át a legkiválóbb drámai erők emelték e komoly és egyedül hivatásszerű műfajt művészi magaslata s az idén sajna nagyon közepes élvezetben volt részünk. Györy Matild, ambátor szorgalommal igyekezett mindenkor megfelelni feladatának, nem volt képes annyit nyújtani, amennyit vártunk. Sok, sok évi gyakorlatot, ajánljuk neki, hogy azt a szerepkört, amelyet választott, igazán betölthesse. Így csak a szorgalmát, ambíciózóját dícsérhetjük meg s azt meg is tesszük a legnagyobb jóakarattal. Már más megítélés alá esik Barna Jolán, aki a javából való. Mint naiva meglepő készütséggel, tudással és igyekezettel töltötte be mindenkor szerepkörét. Komolyan átgondolt alakítások voltak azok, amelyeket bemutatott s a közönség a legnagyobb jóindulattal honorálta őt ezért elismerésével. Barna Jolánt szívesen látnók ismét Zomborban. Papp Ilona, ha nem is volt valami nagy kaliberű színésznő, feltétlenül elismerést érdemel vasszorgalma. Tanult és szakadatlan tanult. Kezdő volt ő is a pályáján, melyen ha továbbra is szorgalommal halad előre, sikerekre feltétlenül számíthat. Szatmáryról, aki a komika derűs tisztét viselte, dícsérőleg kell nyilatkoznunk. Sohasem volt túlzó, hanem a finom, disztíngvált komikumával tudott hatni és ez minden tekintetben elismerésre méltó vonás. Gaál Rózi inkább szép megjelenésével, mint játékával keltett hatást. Szép leány, aki ki is aknáztta az exkluzív előnyt. Kisebb szerepeit azonban kedvesen játszotta el s ő neki is csak azt mondhatjuk bucsuzóul, hogy szorgalom mellett tisztességre számíthat. — Ennyit az elsőrendű szereplőkről. Ami a kart illeti, annak teljes jóindulattal utaljuk ki a dícséretet. Minden tag megtette a kötelességét és hozzájárult a teljes sikerhez. A kar-személyzet különösen dícséretet érdemlő tagjai voltak: Fekete, Derék, Kaposi, Dányi, Kovács, Nagy Iván, Fehér, Erszényes, Barna Ilona, Kürti, Dukai Anna, Rácz Giza, Erszényesné. Végül még a zenekarról akarunk pár szót szólni. Amit a direktorról mondtunk, ugyanaz

áll a zenekar vezetőjére Rökk Károly karmesterre. Fiatal, tehetséges muzsikusként, aki oly szépen dirigált, hogy a közönség a legnagyobb elragadtatással élvezte a zenekar játékát.

Jövő évi szerződések. Amint értesülünk, Polgár Károly igazgató a jövő szezorra a társulat több tagját szándékozik újlag szerződtetni. Mi ezt nagyon helyesnek, sőt óhajtanánk is tartjuk, hogy egyszer alkalom kínálkozik arra is, hogy ismerősöket, oly ismerősöket lássunk viszont, akik érdemessé tették magukat a közönség rokonszenvére. Így nagyon fog örülni a publikum, ha Hatvaniné, Kormos Ilonka, Sik Rezső és Hatvani visszakérülnek, mert valamennyien részszolgáltak, hogy a közönség méltányolja. Hatvaniné kifogástalan énekesnő, aminő kevés van a vidéki színpadokon. Kormos Ilonka általán kedvelt fiatal szubrett volt, ki jövőre nagyobb szerepekbe beállítva, bizonyára fokozott mértékben fog beválni. Különben társadalmilag is felkarolt művésznő volt s ez mindig előnyére fog válni, a közönség pedig örömmel fogja viszontlátani. Sik szintén közkedvelt volt, valamint Hatvani is s ezért egyenesen óhajtanánk találni, hogy e négy tag betanult repertoárral ismét visszajöjjen. Ezen véleményünket figyelembe ajánljuk a kerület intéző bizottságának.

Színészeink bucsuja. Lapunk multkori számából térszűke miatt kimaradt az utolsó színi referáda, amiért is most pótlólag iktatjuk ide. A Polgár-féle színtársulat esütörtökön tartotta az utolsó előadást. Műsoron a „Gésák” szerepelt. A közönség utólagára zsufolásig megtöltötte a színházat s az előadás folyamán alatt lelkes tapsokkal bucsuzott az egyes tagoktól. Különösen Hatvaniné, Kormos Ilonka és Gergely kaptak sok-sok tapsot bájos alakításaikért, utóbbiak azonkívül szép virágcsokrokat is. A függőny legördültevel a közönség perecekig tapsolt még, úgy hogy három-négyszer kellett a függőnyt felhuzni. Ebből is kitűnt, hogy a közönség az

idén mennyire megkedvelte a társulatot és annak igazgatóját Polgár Károlyt, ki a legszebb emlékeket hagyva maga után távozott el Zomborból társulatával. A társulat pénteken reggel és délben utazott el Lugos felé.

NYILTTÉR. *)

Hőn szeretett fiam, Thurszky Jenő Zombor szab. kir. város rendőrfőkapitányának halála által okozott nagy fájdalommal képtelen vagyok mindazoknak, kik a szomorú órák alatt az őszinte részvét vigasztaló szavával kerestek fel, egyenként köszönetet mondani s azért kérem őket, fogadják ez uton úgy magam, mint pedig családom nevében hálás köszönetünket az irántunk tanusított részvétükért.

Zombor, 1905. január hó 17.

Özv. Thurszky Antalné sz. Ballun Paulina és családja.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Egy teljesen jó karban lévő Kölber-féle olajtengelyű Coupé (batár) jutányos áron eladó. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Pályazati hirdetmény.

Felsőszentiván községben 800 korona évi javadalmazással egybekötött irnoki állás üresedésbe jövén, felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy ezen állásra szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi február hó 10-ig** nyújtsák be.

Baja, 1905. évi január hó 9-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

Meghívó.

A jánosalmi takarékpénztár r. t. XX. évi rendes közgyűlését **1905. évi február hó 5-én d. u. 2 órakor** saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Targysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, zárszámadás, mérleg, nyereségnyelvény felosztás jóváhagyása s ugy az igazgatóság mint a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
2. Az alapszabályok néhány §-ának módosítása.
3. 5 választmányi tag és 3 felügyelőbizottsági tagnak titkos szavazás útján leendő megválasztása. — A választmányi tagok közül kilépnek ez évben: Nagy Pál Sándor, Gyetvay Dániel, Stein Mór, Nagy Márton, Krakauer Mór.
4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

3-2

Jánosalma, 1905. január 7-én.

Az igazgatóság.

VAGYON. Mérleg-számla 1904. december 31-én. TEHER.

Pénztár	13278 88	Részvénytőke	100000 —
Értékpapír	64480 —	Tartalék alaptőke	74724 —
Váltó	262528 —	Takarékbetét és tőkésített kamat	547111 48
Kötelezvény	203760 —	Heti betét	16397 46
Jelzálog-kölesön	196574 —	Kamat átmenet 1905. évre	5600 —
Ingatlan	1406 41	Fel nem vett osztalék	190 50
Postatakarékpénztár	350 68	Osztatlan maradt	13 24
Intézeteknél	23523 07	Adótartalék	900 —
		Nyereségnyelvény	20964 36
	765901 04		765901 04

Jánosalma, 1905. január 2.

Dr. Holländer Adolf s. k., Lövy Sándor s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k., Heller Margit s. k.,
igazgató. igazgató. pénztárnok. főkönyvvizsgáló. könyvelő.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Madzinyi Adorján s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.

Zámbo Igác s. k.,
titkár.

5775/ktv. 1904. szám.

Hirdetmény.

A bácsalmási kir. járásbíróság az 1880. évi 46 t. c. és 18058. sz. I. M. rendelet értelmében közhírré teszi, hogy a következő végzést hozta: „A tkvi hatóság az élvezeti katymári 109. sz. betétnek az újonnan elkészített és bemutatott tervezetét elfogadja és annak közzétételét elrendeli s erről az összes érdekeltet azzal értesíti, hogy a tervezet a tkvi irodában megtekinthető és annak összeállítására ellen 1905. évi február hó 1-ig észrevétel tehető.” És felhívja a bíróság mindazokat:

1. akik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherrel átvitelének az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. c. 15. §-a alapján való mellőzését megtagadni kívánják, e végből keresetüket az **1905. évi február hó 1. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat **1905. február hó 1. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételű nem fog;

3. akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzéseit sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **1905. évi február 1-ső napjáig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után a betét tartalmát csak a törvény rendes útján is csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Bácsalmás, 1904. október hó 29. napján.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

2603. sz.

1904.

Árlejtési hirdetmény.

Dunabökény község alulírott eljárásága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a vármegyei tekintetes törvényhatósági bizottságnak 18160/965/904. számú határozatával jóváhagyott 52 kgy. 903. számú határozat folytán Dunabökény községben felépítendő orvosi lak, ovoda és egy tanítói lakás és iskola felépítésének biztosítására az árlejtés megtartására határidőül **folyó évi február hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája** Dunabökény község házához ezennel kitűztetik.

Összes kikiáltási ár 30400 korona 43 fillér, melynek 5%-a mint bannatpenz az árverés megkezdése előtt az árverező eljárás kezéhez letendő.

A részletes tervek, költségvetések és árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt Dunabökény község jegyzői hivatalában bármikor megtekinthetők.

Dunabökény, 1905. évi január hó 9-én.

Diks Lajos,

jegyző.

Dupp Simon,

bíró.

Legfinomabb dessert csokoládé

kapható *-8

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer-, csemege- és festékkereskedésében
ZOMBORBAN.

Üzlet és koresma bérbeadás.

Regőcén négy utcára nyíló nagy sarokház, üzlet, tőzsde és koresmajoggal, más vállalkozás miatt bérbeadatik, esetleg szabad kézből eladó.

Fischer Ilka,
tulajdonos.

Meghívó.

A mélykúti takarékpénztár részvénytársaság
folyó 1905. évi január hó 29-én d. u. 2 órakor

az intézet helyiségében

VII. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényeseit tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletről.
2. Az igazgatóság által elkészített, a felügyelőbizottság által megvizsgált mérlegnek, nyereség- és veszteség-számlának előterjesztése, azok jóváhagyása, ugy az igazgatóság, felügyelőbizottságnak és választmányi tagoknak felmentvény adása az 1904-ik üzletre, — valamint a nyereség felosztásának elhatározása.
3. A választmányi, felügyelőbizottsági és választmányi póttagok harmadának, vagyis 5 választmányi, 1 választmányi póttagnak, 1 felügyelőbizottsági tagnak, kiknek megbízatási idejük lejárt, továbbá elhalálozás által megüresedett 1 választmányi tagnak helye is betöltendő választás útján, megjegyzendő a kilépettek újból megválaszthatók.
4. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.

Mélykut, 1905. január 10.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 2 hóval a közgyűlést megelőzőleg iratott nevére — és ugy ezeket, valamint meghatalmazásokat mások képviselőre — a közgyűlés előtti nap az igazgatóságnál letétbe helyezte.

TARTOZIK.

Nyeresség- és veszteség-számla 1904. december 31-én.

KÖVETEL.

Kamatok:		Kamatok:	
Takarékbetétekre	8751.96	Tőkeelhelyezési %	2198.53
Átmeneti 1905-re	3500.—	Kamatok kölcsönökre	24071.23
Adók:		Átmeneti (1905-re megadózott)	3500.—
Állami adó	1170.84	Késedelmi	50.46
Tőkekamatadó	847.25	Írásdíjak	4579.53
Községi adó	591.61	Házjövodelem	300.—
Ingóság leírás	450.—		
Fizetések	2050.—		
Házbér	200.—		
Illeték	20.80		
Költségek és választmányi díjak	1127.50		
Visszleszámítási %	1438.52		
Nyereség	14551.27		
	34699.75		34699.75

VAGYON.

Mérleg-számla 1904. december 31-én.

TEHER.

Pénztár készlet	9255.68	Takarékbetét számla	243656.49
Jelzálog	173923.—	Heti betét	11532.10
Váltó	217991.54	Részvénytőke	80000.—
Kötvény	52455.—	Tartalékalap	18209.73
Heti betét előleg	2252.—	Visszleszámítás	85820.60
Oszt.-m. bank	422.05	Átmeneti %	3500.—
Kétes követelés	75.92	Közgazdasági bank	2477.—
Ingatlan	3000.—	Osztalék (fel nem vett)	27.20
Ingóság	400.—	Illeték	80.—
	459775.19	Nyereség	14551.27
			459775.19

Mélykut, 1904. december 31-én.

Zsarkó Ferenc,
elnök-igazgató.Kiss Gyula,
penztáros.Berkes Ágoston,
h. vzig. könyvelő.

Ezen mérleg-, nyereség- és veszteség-számla az intézeti könyvekkel megegyezőknek és helyesnek találtatott általunk. — Mélykut, 1905. január 10.

Drégely Kálmán,
f. b. t.Madzinyi Géza,
f. b. t.Dr. Schmidt Oszkár,
f. b. t.

129. szám.
kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Nagybaracska községben újonnan rendszerezett és a község pénztárából járó évi 600 korona fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **február 12-ig** nyújtsák be, mert a később érkezettek figyelembe nem veszem.

Baja, 1905. évi január hó 11-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3-1

Meghívó.

A „Bulkeszi népbank részvénytársaság” részvényesei ezennel tisztelettel meghívottnak az **1905. évi február hó 8-án d. u. 1 órakor** saját helyiségében megtartandó

XX. rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Közgyűlési elnök és két jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt év eredményéről. A mérleg előterjesztése s megállapítása és a felmentvény megadása.

3. A tiszta nyereség felosztás iránti intézkedés.

4. Aligazgató és egy felügyelőbizottsági tag két évre való megválasztása.

Bulkeszin, 1905. január hó 12-én.

Az igazgatóság.

Alkalmazást nyer.

Bajsa község jegyzői irodájában a kir. adó és községi adó kezelésben teljes jártassággal bíró kisegítő egyén 30 napi időre 4 korona napidíjjal felfogadtatik. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények alulírott jegyzőhöz adandók be.

Bajsa, 1905. január hó 10-én.

Szilvassy János,

3-2

jegyző.

59/tk. 1905 szám.

Arveresi hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint te lelkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Szalay Fülöp és neje végrehajtást szenvedők elleni 2600 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén levő s Küllődön fekvő, a küllödi 143 számú betétben Szalay Fülöp és neje szül. Karl Anna tulajdonánál bejegyzett A. I. 1-3. sor, 925-927 hr. sz. a. foglal. jóságtestre az árverést 800 korona kikiáltási árbau el endelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1905. évi március hó 13-ik napján délelőtt 9 órakor** Küllöd község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan beesarán 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. szám alatti kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1905. évi január hó 5-én.

A zombori kir. trvszék mint tvi hatóság.

Radany,

kir. törvényszéki bíró.

Teljesen berendezett és jó forgalmu

3-1

pékműhely és sütőde

a Sándor Béla (Csendes) utca 121. sz. házban **bolthelyiséggel és lakással**

azonnal kiadó.

Bővebbet

Goldfahn Sándor és Fia cégnél

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

175. szám.
kig. 1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Tündéres községben üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **foljó évi január hó 29-én déli 12 óráig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása: évi 1200 szóval egyezerkettőszáz korona készpénz és természetbeni lakás.

Titelen, 1905. évi január hó 13-án.

Szemző János,

főszolgabíró.

2-1

M e g h í v ó.

A Bács-Omorovicei takarékpénztár r. t. f. évi február hó 9-én délelőtt **10 órakor** az intézet helyiségében

XVII-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 50. §-ára való hivatkozással ezennel tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések felolvasása.
2. Az 1904. évi zárszámadások betérjesztése és ennek alapján a felmentvény megadása.

3. Két jegyzőkönyv hitelesítő választása.

4. Netáni indítványok eltergyalása

Omoravica, 1905. január 1-én.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényét és meghatalmazását az intézetnél letenni, amikor is erről elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő.

VAGYON.

Mérleg-számla.

TEHER.

Osztrák-magyar bank girószámla	527 32	Részvénytőke 120.000 korona	
Bácsopolyai takarékpénztár	13710 63	névértékű 60%-al befizetve	72000 --
Heti betét előleg	120 --	Rendes tartalékalap	17673 76
Váltó adások	227076 --	Fel nem vett osztalék	144 80
Sztanisicsi takarékpénztár	19132 20	Külön tartalékalap	8235 24
Pénzt. maradv. 1904. dec. 31-én	6003 76	1905-be átmenő váltókamat	3505 --
		Heti betét	2866 31
		Betét állomány 1904. dec. 31-én	154685 71
		Egyenleg 1904. évi nyeresemény	7459 09
	266569 91		266569 91

TARTOZIK.

Nyeremény- és veszteség-számla.

KÖVETEL.

Adó számlán	1252 --	Befolyt váltókamatok	18128 29
Kamat és tőkekamatadó	855 75	Elhelyezett tőkénk kamatjöveldelme	2947 32
Tőkésített betét kamat	5317 53	Kezelési díj	320 99
Tőkésített heti betét kamat	1704 94		
Lakbér	320 --		
Illeték	50 62		
Utadó	44 --		
Községi adó	451 74		
Betét kamat	132 05		
Postadíj	101 70		
Tiszti fizetés	3340 --		
Üzlet költség	367 18		
Egyenleg mint 1904. évi nyeresem.	7459 09		
	21396 60		21396 60

Kelt Omoravicán, 1904. december hó 31-én.

Fodor Sándor,
pénztárnok.

Dembicz Vilmos,
vezérigazgató.

Holländer Mór,
helyettes igazgató.

Hauer Ignác,
könyvvezető.

Varjas Sándor, Friedman Dániel, Ungár Bela, Oblath Dávid, Szóczy Bálint, Heller Mór, Ujvári Imre,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Dr. Déry Henrik, Soja József, Erdei Sándor, Szűcs Fülöp, Oblath Pál, Seffer József, Friedman Mór, Kötő József,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Omoravicán, 1905. január 3-án tartott felügyelőbizottsági ülésen ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és segédkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

A felügyelőbizottság:

Schadl Ignác,
felügy. biz. elnök.

Kovács Gyula,
felügy. biz. jegyző.

Ungár Pál,
felügy. biz. tag.

Bergel József,
felügy. biz. tag.

Pálity Antal,
felügy. biz. tag.

Zombori villamos telep.

Alulírott a „zombori villamos telep“ üzemét vezető vállalat ezennel közhírré teszi, hogy a **Nagyszerbtemplom-utca 60. sz. alatt** műszaki irodát nyitott, melynek személyzete villamos világításra vagy erőátvitelre vonatkozó ügyekben egyrészt a fentnevezett irodában, másrészt írásbeli vagy szóbeli felszólításra a fél lakásán bármilyen felvilágosítással készséggel szolgál.

A villamos világítási berendezések költségeiről a helyszínen eszközölt fölvételek alapján költségvetést díjtalanul készítünk s az abban ajánlott berendezést kívánatra egységárban eszközöljük. Villamos csillárokból, egyszerűbb és diszesebb függőkől, álló-, billenő- és falilámpákból irodáinkban jól felszerelt raktárt tartunk, melynek megtekintésére a város közönségét tisztelettel felhívjuk.

A berendezéshez szükséges anyagokat és munkálatokat jutányos árakban szállítjuk illetőleg végezzük. Kedvező fizetési feltételek által igyekezünk a berendezések létesítését lehetővé tenni, illetőleg megkönnyíteni.

A fogyasztott áramot a várossal kötött szerződésünk értelmében a következő díjszabás szerint szállítjuk:

I. A villamos energia ára hektowattónként és óránként:

a) világítási célokra, ha az illető berendezés lámpáinak évi átlagos égési ideje nem több 600 óránál	6 fillér.
b) világítási célokra az évi átlagos 600 órán túl fogyasztott áramért	4 „
c) erőátviteli és fűtési célokra	3 „

MEGJEGYZÉS. Átlagos égési tartamnak vétetik az egész év folyamán fogyasztott hektowattórák száma, elosztva az összes berendezett lámpák egyidejű égése esetén szükséges hektowattok számával, más szóval: az összes berendezett lámpák egy év alatti égési tartama, elosztva a berendezett lámpák számával.

II. Minthogy a 600 órán túl fogyasztott áram egységára 4 fillér, az összes fogyasztott áram átlagos ára hektowattóránként

600 óra átlagos évi igénybevételnél	6 fillér.
800 „ „ „ „	5,5 „
1000 „ „ „ „	5,2 „
1200 „ „ „ „	5 „
1600 „ „ „ „	4,75 „
2000 „ „ „ „	4,6 „
3000 „ „ „ „	4,4 „

III. Fenti díjszabás szerint — átlagos 600 óra igénybevételéig —

1 drb 10 szabvány gyertyafényű izzólámpa égése 1 órán át	2 fillérbe
1 „ 16 „ „ „ „ „ „ „	3 „
1 „ 25 „ „ „ „ „ „ „	5 „
1 „ 32 „ „ „ „ „ „ „	6,5 „ kerül.

IV. Az ívlámpák fogyasztása 600 óra évi átlagos igénybevétel mellett a következő:

1 drb 6 ampéres égése 1 órán át	20 fillér.
1 „ 8 „ „ „ „ „ „ „	26,5 „
1 „ 10 „ „ „ „ „ „ „	33 „
1 „ 12 „ „ „ „ „ „ „	40 „
1 „ 16 „ „ „ „ „ „ „	53 „

V. Az áramfogyasztás mennyiségeit hitelesített árammérő-órák (wattóraszámológok) segítségével állapítjuk meg. Az áramfogyasztás havonként utólag fizetendő. Az árammérő-órákat a vállalat adja és tartja fenn s ezért használati díj nem számíttatik, kivéve ha a fogyasztás évenként a 40 koronát meg nem haladja. A megfelelő nagyságu árammérő-óra megválasztása, valamint felállítási helyének megállapítása, végül a berendezés bekapcsolása a vezetékhálózatba a villamos mű kizárólagos jogát képezi s ezért a hatóságilag megállapított díj fog szedetni.

Tekintettel áramdíjszabásunk olcsóságára, mely a fenti III. pontból tűnik ki legjobban, bizton reméljük, hogy a város közönsége támogatását nem fogja tőlünk megtagadni, tisztelettel kérjük a város közönségét, miszerint csatlakozási szándékát velünk mielőbb közölni és telepünkhöz minél tömegesebben csatlakozni sziveskedjék.

További felvilágosítások megadására mindenkor kész a

Magyar Siemens Schuckert művek villamossági részvénytársaság műszaki irodája Zomborban,
Nagyszerbtemplom-utca 60.